

Politika architektury a stavební kultury České republiky

Tento leták obsahuje stručné informace o dokumentu Politika architektury a stavební kultury České republiky, který je ke stažení v české a anglické verzi na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj www.mmr.cz.

Politika architektury a stavební kultury České republiky je koncepční strategický dokument s celostátní působností, schválený 14. ledna 2015 vládou České republiky usnesením č. 22. Jeho hlavním cílem je přispět ke zvýšení kvality prostředí vytvářeného výstavbou a posílit zájem o vytváření harmonického městského prostředí. K tomu stanovuje vizi, cíle a sedm desítek konkrétních opatření. Jde o nástroj iniciační a motivační spíše než restriktivní a regulační.

Autoři

Politiku architektury a stavební kultury České republiky připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj v úzké spolupráci s Ústavem územního rozvoje. Velký podíl na jejím vzniku měla i Česká komora architektů, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR. K přípravě přispěly rovněž vysoké školy, nevládní a neziskové organizace a také veřejnost.

Vize

Naplnění cílů Politiky architektury a stavební kultury České republiky má přinést zlepšení života lidí zvyšováním kvality prostředí, ve kterém žijí. Navržená opatření povedou ke

- >>> kvalitnější architektuře,
- >>> hospodárným budovám vhodně zasazeným do okolního prostředí,
- >>> přívětivému veřejnému prostoru,
- >>> harmonickým městům i venkovu včetně okolní krajiny,
- >>> respektu k místním specifikům jednotlivých oblastí v České republice,
- >>> vnímání architektury jako stávající i budoucí součásti našeho kulturního dědictví,
- >>> vzdělávání odborné i laické veřejnosti a tím k podněcování zájmu obyvatel o kvalitu prostředí.

Přístup

Materiál zdůrazňuje potřebu celostního přístupu, který hodnotí působení staveb, jejich vztah ke stávajícím architektonickým a urbanistickým hodnotám a též jejich vliv na krajinu. Základním principem je komplexní vnímání prostředí, které se musí promítnout do celkové koncepce, do návrhu jednotlivých složek projektu i do ztvárnění urbanistických, architektonických a uměleckých detailů. K řešení problémů je nutno uplatňovat integrovaný přístup, který vyvažuje a propojuje požadavky jednotlivých oborů lidské činnosti.

Cíle a opatření

Politika architektury a stavební kultury České republiky řeší 3 základní oblasti a v rámci nich 8 témat. Pro každé téma jsou určeny cíle a navržena opatření, která povedou k jejich naplnění. Dokument určuje pro každé opatření odpovědné a spolupracující instituce a termíny plnění. Plnění Ministerstvo pro místní rozvoj v pravidelných dvouletých cyklech sleduje, vyhodnocuje a zveřejňuje.

Témata:

KRAJINA A SÍDLA

1. Uspořádání krajiny a sídel

První téma požaduje zlepšit spolupráci sídel a v rámci územního plánování posílit řešení krajiny. Požaduje stanovit, chránit a rozvíjet dlouhodobou urbanistickou koncepci sídel, včetně urbanistické kompozice. Cílem je též minimalizovat nepřiměřené a nevhodné rozrůstání sídel do krajiny a s tím spojené zábory zemědělské půdy. Opatření směřují i ke zlepšení odolnosti území proti přírodním katastrofám a k přizpůsobení se změnám klimatu.

2. Veřejná prostranství

Politika požaduje zajistit dostatečnou vybavenost území vhodnými veřejnými prostranstvími, jejich snadnou dostupnost a vzájemné propojení. Pro prověření řešení je požadováno pořizovat územní studie a pro stabilizaci návrhu území regulační plány. Na řešení významných veřejných prostranství mají být vypisovány soutěže. Požaduje se zamezovat vzniku stavebních souborů, které znemožňují prostupnost území. Do zlepšování veřejných prostranství má být zapojována veřejnost.

3. Začlenění staveb do prostředí

Politika si klade za cíl zajistit návaznost nových staveb na charakter a strukturu hodnotné stávající zástavby. Velký důraz je kladen na posilování prvků tvořících lokální, celoměstskou či regionální identitu a na podporu rázu prostředí a jedinečnosti daného místa. Politika požaduje prověřit postavení a pravomoci hlavních architektů.

STAVBY

4. Zadávání zakázek

Politika požaduje, aby při výběrových řízeních nebyla cena za územně plánovací a projekční práce jediným hodnoceným kritériem. Při přípravě významných budov se doporučuje přednostně využívat architektonické soutěže. Pro zvýšení kvality staveb je zásadní nehodnotit pouze pořizovací náklady, ale brát ohled na náklady jejich celého životního cyklu.

5. Projektování, realizace, životnost a udržitelnost staveb

Politika usiluje o to, aby zpracování projektů probíhalo v maximální kvalitě. Požaduje proto prosadit uplatnění standardů výkonů a honorářových řádů při zpracování územně plánovacích a projektových dokumentací. Zlepšení kvality výstavby má podpořit dlouhodobé sledování základních dat o ekonomice realizace, provozu a údržbě staveb financovaných z veřejných prostředků.

VZDĚLÁVÁNÍ, OSVĚTA A VÝZKUM

6. Vzdělávání

Požaduje se prohloubit vzdělávání projektantů a ostatních osob podílejících se na výstavbě a posílit průběžné vzdělávání příslušných úředníků veřejné správy. Nejdůležitější je však podpora a rozvíjení výchovy a vzdělávání v oblasti architektury, urbanismu, územního plánování, krajinářské architektury, stavební kultury a kvality prostředí na všech stupních škol.

7. Osvěta a média

Politika vyžaduje větší uplatnění témat estetické kvality staveb a kvality prostředí ve veřejnoprávních médiích. Podporováno je sdílení příkladů nejlepší praxe a propagace kvalitních realizací.

8. Výzkum a vývoj

Rozvíjena má být výzkumná činnost zaměřená na obory architektura, urbanismus, územní plánování, krajinářská architektura a stavební kultura. Důraz musí být kladen na publikování a zejména na využívání výsledků výzkumu v praxi. Granty vypisované různými institucemi je třeba jednotně evidovat a prezentovat.